

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Miloslava Výborného a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **Ing. A. S.**, zast. Mgr. Radkem Pokorným, advokátem se sídlem Klimentská 1216/46, Praha 1, proti žalované: **Česká národní banka**, se sídlem Na Příkopě 28, Praha 1, proti rozhodnutí bankovní rady žalované ze dne 11. 10. 2012, čj. 2012/2980/110, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2017, čj. 2 A 78/2012-108,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 3. 2017, čj. 2 A 78/2012-108, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Bankovní rada České národní banky shora specifikovaným rozhodnutím změnila rozhodnutí Komise pro cenné papíry ze dne 13. 12. 2005, čj. 51/Se/35/2005/13, tak, že žalobce je vinen tím, „*že dne 29. 4. 2005 nabyl akcie emitenta ČEZ, a.s., IČO: 45274649, (ISIN CZ0005112300) v počtu 7 500 akcií a dne 17. 5. 2005 nabyl akcie emitenta ČEZ, a.s., v počtu 10 000 akcií, ačkoliv jako místopředseda představenstva emitenta ČEZ, a.s, v době podání pokynů k nákupům znal vnitřní informaci o návrhu představenstva týkajícím se výše dividendy spojené s rozdělením zisku emitenta ČEZ, a.s., za rok 2004 předkládaném ke schválení valné hromadě emitenta ČEZ, a.s., tedy jako zasvěcená osoba, která získala vnitřní informaci z titulu své funkce, využil vnitřní informaci tím, že na svůj účet přímo nabyl investiční nástroj, jehož se vnitřní informace týkala, a tím spáchal přestupek podle § 178 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu.*“ Za tento přestupek byla žalobci uložena pokuta podle § 178 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu ve výši 1 700 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení (výrok I.). Rozklad žalobce proti usnesení

bankovní rady žalované ze dne 1. 10. 2012, čj. 2012/2822/110, bankovní rada zamítla a napadené usnesení potvrdila (výrok II.)

[2] Městský soud rozhodnutí bankovní rady žalované ze dne 11. 10. 2012 shora specifikovaným rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.
[3] Městský soud prvořadě posuzoval běh prekluzivní lhůty k projednání přestupku. Vyšel z toho, že určujícím pro počátek běhu prekluzivní lhůty byl den, kdy žalobce opakovaně koupil akcie, tj. 17. 5. 2005. Od 10. 4. 2006, kdy bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, prekluzivní lhůta neběžela, a to až do ukončení trestního řízení, tj. do 15. 7. 2009. Lhůta pro projednání přestupku tak uplynula 21. 8. 2009. Bankovní rada žalované sice 13. 8. 2009 vydala rozhodnutí, to ale zrušil městský soud rozsudkem ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 A 10/2011-88 (kasační stížnost proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 9. 2012, čj. 2 Afs 36/2012-43, zamítl). Žaloba proti rozhodnutí bankovní rady žalované ze dne 13. 8. 2009, podaná po uplynutí prekluzivní lhůty 14. 10. 2009, již nemohla mít na běh lhůty k projednání přestupku vliv. Městský soud dospěl k závěru, podle kterého měla žalovaná k prekluzi lhůty k projednání přestupku přihlédnout z úřední povinnosti a správní řízení zastavit.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[4] Proti rozsudku městského soudu podala žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, ve které namítla nezákonnost způsobenou nesprávným posouzením právní otázky běhu lhůty pro projednání přestupku, případně nepřezkoumatelnost pro nesrozumitelnost argumentace v odůvodnění rozsudku městského soudu.

[5] Stěžovatelka namítla, že městský soud odmítl akceptovat záznam o zahájení úkonů trestního řízení ze dne 5. 1. 2006 a za okamžik zahájení trestního řízení považoval doručení usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 5. 4. 2006, čímž zkrátil lhůtu pro projednání přestupku o tři měsíce. S tímto posouzení stěžovatelka nesouhlasí; odkázala na žalobou napadené rozhodnutí, v němž se okolnostmi významnými pro běh lhůty k projednání přestupku podrobně zabývala, a setrvala na správnosti svých úvah, které vedly k závěru, že k uplynutí prekluzivní lhůty nedošlo. Městský soud podle stěžovatelky neměl přehlédnout, že součástí trestního řízení je i přípravné řízení, jehož počátek je vymezen sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení, alternativně provedením neodkladných a neopakovatelných úkonů. Teprve nebyly-li tyto úkony provedeny, je trestní řízení zahájeno až trestním stíháním, které začíná sdělením obvinění.

[6] Stěžovatelka nesouhlasila s rozborem, který provedl městský soud ve vztahu k obsahu záznamu o zahájení úkonů trestního řízení a k usnesení o zahájení trestního stíhání. Konkrétně uvedla, že přerušení správního řízení nemá žádný vztah k zákonnému vymezení běhu lhůt pro projednání přestupku, neboť nijak nemění legální vymezení počátku a konce trestního řízení, což jsou jediné okolnosti podstatné pro běh roční lhůty pro projednání přestupku. Stěžovatelce není zřejmé, jaký konkrétní závěr vyvozuje městský soud z argumentu, podle kterého je usnesením o zahájení trestního stíhání určen obsah dalšího trestního řízení, ani jak městský soud dospěl k závěru, že okamžik stavení běhu lhůty pro projednání přestupku z důvodu trestního řízení se odvozuje až od sdělení obvinění v trestním řízení. Městský soud zcela nadbytečně zkoumal, zda záznam o zahájení úkonů trestního řízení obsahuje informaci o provedení neodkladných a

neopakovatelných úkonů, případně zda obsahuje pokyn, poučení nebo informaci, že by správní řízení mělo být přerušeno. Úvahu městského soudu, podle které argumentace stěžovatelky v jednom z četných podání adresovaných soudu mohla založit žalobcovo legitimní očekávání, označila stěžovatelka za absurdní.

[7] Stěžovatelka rovněž namítla nepřezkoumatelnost úvah městského soudu o totožnosti skutku. Městský soud se omezil na konstatování, že je třeba zabývat se otázkou jednoty skutku, v rozporu s předchozími úvahami odkázal na záznam o zahájení úkonů trestního řízení, z něhož opsal formulaci skutku a porovnal ji s výrokem žalobou napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že formulace se liší, aniž by uvedl, jaké závěry z toho vyvozuje. Podle stěžovatelky je naříkaný rozsudek nepřezkoumatelný jednak pro absenci srozumitelné formulace závěru soudu ale i pro vnitřní rozpor s jinou částí odůvodnění rozsudku. Kdyby Nejvyšší správní soud shledal, že městský soud dospěl k závěru, že totožnost skutku nebyla zachována, vznáší stěžovatelka z opatrnosti námitku, podle které takový závěr představuje nesprávné posouzení právní otázky. Mělo-li jednání žalobce pokračující charakter a posuzuje-li se jako jeden čin spáchaný několika dílčími útoky, musí být nezbytně dána totožnost v následku.

[8] Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení.

[9] Žalobce se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěrem městského soudu, podle kterého lhůta pro projednání přestupku neběžela (až) od doručení usnesení o zahájení trestního stíhání, a proto marně uplynula 21. 8. 2009. Upozornil na to, že stěžovatelka ve vyjádření k žalobě uvedla, že trestní řízení proti žalobci bylo zahájeno 10. 4. 2006, a v odůvodnění rozhodnutí o rozkladu z 13. 8. 2009 uvedla, že trestní stíhání bylo zahájeno 10. 4. 2006; stěžovatelka tak původní výpočet účelově změnila. Ke stavení prekluzivní lhůty nemohlo dojít již záznamem o zahájení úkonů trestního řízení, neboť skutek vymezený v tomto záznamu (zneužití informace o výsledcích hospodaření za první čtvrtletí roku 2005) nebyl totožný se skutkem, za který byl žalobce postižen v rozhodnutí o rozkladu (zneužití informace o návrhu představenstva na výši dividendy za rok 2004) a záznam se týkal pouze nákupu akcií, k němuž došlo 29. 4. 2005. Při využití různých informací nemůže být dána ani totožnost následku. Podle žalobce účelovost nového výkladu běhu lhůt dokládá i rozhodnutí o přerušení řízení, v němž stěžovatelka jako důvod přerušení výslovně uvedla, že dne 10. 4. 2006 bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání. Pokud by byl přijat výklad stěžovatelky, došlo by k nezákonnému prodloužení lhůty k projednání přestupku, což by vedlo k popření účelu této prekluzivní lhůty.

[10] Žalobce se domnívá, že prekluzivní lhůta uplynula, i pokud by byl přijat výklad stěžovatelky, neboť rozhodnutí o rozkladu ze dne 13. 8. 2009 městský soud rozsudkem ze dne 3. 4. 2012, čj. 1 A 10/2011-88, zrušil (kasační stížnost proti tomuto rozsudku Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 20. 9. 2012, čj. 2 Afs 36/2012-43, zamítl) a další žaloba proti rozhodnutí o rozkladu ze dne 11. 10. 2012 byla podána až 10. 12. 2012, tj. po uplynutí prekluzivní lhůty dne 26. 10. 2012, nemohla proto zastavit běh lhůty k projednání přestupku. Po zrušení rozhodnutí o rozkladu z 11. 10. 2012 a s ohledem uplynutí prekluzivní lhůty bylo možné vydat pouze rozhodnutí, kterým se přestupkové řízení zastavuje.

[11] Dále se žalobce vyjádřil některé své výtky k postupu stěžovatelky a ke stěžovatelčině interpretaci dosavadního průběhu správního řízení. Mimo jiné zmínil, že uložení sankce po tolika letech od spáchání údajného přestupku odporuje základním zásadám trestání.

[12] Žalobce navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížností uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[14] Za takovou vadu lze považovat i nevyčerpání předmětu řízení před městským soudem. Žalobní žádání bez pochybností požadovalo nejen zrušení rozhodnutí žalovaného (a to celého, nikoliv pouze výroku I., jemuž se – výlučně – odůvodnění stěžovaného rozsudku věnovalo, ale i výroku II.), nýbrž též zrušení rozhodnutí Komise pro cenné papíry přezkoumávané žalovaným v rozkladovém řízení. Tato pochybení však nejsou pro rozhodnutí o kasaci naříkaného rozsudku klíčová.

[15] Prvotně se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou od kdy – zda od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení, nebo od doručení usnesení o zahájení trestního stíhání – dochází ke stavení lhůty k projednání přestupku podle § 20 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), neboť tato otázka bylo pro meritorní rozhodnutí městského soudu stěžejní. Městský soud vyšel z toho, že lhůta k projednání přestupku neběží (až) od doručení usnesení o zahájení trestního stíhání, s čímž se žalobce ztotožnil. Podle stěžovatelky tato lhůta neběžela (už) od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení.

[16] Podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích ve znění účinném ke dni spáchání přestupku *[p]řestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok; nelze jej též projednat, popřípadě uloženou sankci nebo její zbytek vykonat, vztahuje-li se na přestupek amnestie.* Podle odst. 2 téhož ustanovení *[d]o běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu.* Tímto zvláštním právním předpisem je trestní řád.

[17] Výkladem citovaného ustanovení zákona o přestupcích se již Nejvyšší správní soud zabýval. V rozsudku ze dne 22. 10. 2010, čj. 5 As 66/2009-56, který citoval i městský soud, uvedl: „*Součástí trestního řízení je také přípravné řízení, které je první fází trestního řízení, která předchází podání obžaloby. Podle citovaného ustanovení trestního řádu se přípravným řízením rozumí ‚úsek řízení podle tohoto zákona od sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebo provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů, které mu bezprostředně předcházejí, a nebyly-li tyto úkony provedeny, od zahájení trestního stíhání do podání obžaloby, postoupení věci jinému orgánu nebo zastavení trestního stíhání, anebo do rozhodnutí či vzniku jiné skutečnosti, jež mají účinky zastavení trestního stíhání před podáním obžaloby, zahrnující objasňování a prověřování skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin, a vyšetřování‘.*“ V rozsudku ze dne 25. 1. 2007, čj. 6 As 56/2004-68, se k době, po

kterou je vedeno trestního řízení, vyjádřil takto: *„[d]oba, po kterou bylo trestní řízení vedeno, začíná běžet dnem zahájení trestního řízení, tj. nejčastěji dnem, kdy policejní orgán sepsal záznam o zahájení úkonů trestního řízení, a končí dnem právní moci usnesení policejního orgánu, státního zástupce nebo soudu o odevzdání nebo postoupení věci příslušnému správnímu orgánu k projednání přestupku. Dnem následujícím po tomto dni běh lhůty podle § 20 odst. 1 zákona o přestupcích pokračuje.*" Také z judikatury trestních soudů jednoznačně vyplývá, že orgán posuzující, zda došlo k zániku odpovědnosti za přestupek *„do běhu promlčecí jednoleté lhůty (§ 20 odst. 1 zák. č. 200/1990 Sb.) nezapočítává dobu, po kterou bylo pro týž skutek vedeno trestní řízení (§ 12 odst. 10 tr. ř.), jež počíná sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení policejním orgánem podle § 158 odst. 3 tr. ř., a nikoli okamžikem zahájení trestního stíhání podle § 160 odst. 1 tr. ř. nebo podle § 314b odst. 1 tr. ř.*" (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 2009, sp. zn. 8 Tdo 157/2009).

[18] Z citované judikatury jednoznačně plyne, že pro stanovení počátku trestního řízení, který je určujícím i pro stavení lhůty k projednání přestupku, je stěžejní, zda byl sepsán záznam o zahájení úkonů trestního řízení nebo zda byly provedeny neodkladné a neopakovatelné úkony. Pouze nebyl-li ani sepsán záznam o zahájení úkonů trestního řízení a ani nebyly provedeny neodkladné či neopakovatelné úkony, je trestní řízení zahájeno až okamžikem zahájení trestního stíhání.

[19] V souzeném případě byl dne 5. 1. 2006 sepsán záznam o zahájení úkonů trestního řízení; tímto dnem bylo trestní řízení zahájeno. Následné usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 5. 4. 2006 bylo vydáno již v rámci běžícího trestního řízení a nemůže mít proto vliv na začátek trestního řízení. Lhůta k projednání přestupku podle § 20 zákona o přestupcích neběžela již od 5. 1. 2006.

[20] Závěr městského soudu, podle kterého je nutné za počátek stavení lhůty k projednání přestupku považovat 10. 4. 2006, kdy bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, není proto správný. Důsledkem nesprávného stanovení začátku trestního řízení bylo i nesprávné určení počtu dní, které z lhůty k projednání přestupku uplynuly od spáchání přestupku do zahájení trestního řízení, a to o více než tři měsíce. Uvedené se nutně muselo projevit také nesprávným stanovením posledního dne lhůty k projednání přestupku.

[21] Městský soud v napadeném rozsudku odůvodnil, proč sepsání záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nepovažoval za okamžik rozhodný pro stavení lhůty k projednání přestupku. Uvedl, že v záznamu o zahájení úkonů trestního řízení nebylo uvedeno, že by správní řízení mělo být přerušeno; záznam o zahájení úkonů trestního řízení označil jako formální úkon, protože v době mezi jeho sepsáním a vydáním usnesení o zahájení trestního stíhání nebyly provedeny žádné úkony; absentuje provedení neodkladných nebo neopakovatelných úkonů, jednalo se o fázi prověřování, ve které není zřejmé, zda orgán činný v trestním řízení zahájí trestní stíhání; řízení o přestupku je přerušeno okamžikem sdělení obvinění, protože usnesením o zahájení trestního stíhání je určen obsah dalšího trestního řízení; ve vyjádření k žalobě stěžovatelka uvedla, že trestní řízení bylo zahájeno 10. 4. 2006.

[22] Nejvyšší správní soud konstatuje, že žádný z uvedených důvodů nemůže vyvrátit závěr, podle kterého, byl-li v souzeném případě sepsán záznam o zahájení úkonů trestního

řízení, bylo tímto okamžikem trestní řízení ve fázi přípravného řízení zahájeno. Není přitom rozhodné, zda orgán činný v trestním řízení provedl nějaké úkony do vydání usnesení o zahájení trestního stíhání. I přípravné řízení zahájené sepsáním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení, je totiž součástí trestního řízení. Lhůta k projednání přestupku neběží, nastane-li zákonem předvídaná skutečnost (vedení trestního řízení); nezáleží na tom, zda správní orgán správní řízení přeruší (ať už z vlastní iniciativy nebo po předchozím upozornění orgánu činného v trestním řízení). Nejvyšší správní soud se ztotožňuje se stěžovatelkou v tom, že městský soud zcela nadbytečně zkoumal, zda záznam o zahájení úkonů trestního řízení obsahuje pokyn, poučení nebo informaci, že by správní řízení mělo být přerušeno; stejně tak se nadbytečně zabýval tím, zda záznam obsahuje informaci o provedení neodkladných a neopakovatelných úkonů. Tyto skutečnosti zahájení trestního řízení v souzeném případě ovlivnit nemohly.

[23] Nesprávná informace obsažená ve vyjádření stěžovatelky k žalobě v rámci předchozího soudního řízení vedeného u městského soud pod sp. zn. 1 A 10/2011, podle které bylo trestní řízení proti žalobci zahájeno (až) 10. 4. 2006, nemohla pak u žalobce vyvolat legitimní očekávání, že také stěžovatelka ztotožňuje začátek stavení lhůty k projednání přestupku s doručením usnesení o zahájení trestního stíhání, neboť případný stěžovatelčin právní omyl nemohl mít pro běh lhůty k projednání přestupku žádný význam. Ani závěr městského soudu, podle kterého „*žalovaný až do doby rozhodnutí o kasační stížnosti rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2012, č.j. 2 Afs 36/2012-43 vycházel ze stavu, že trestní řízení bylo zahájeno usnesením o zahájení trestního stíhání. (...) Jednání žalovaného pak skutečně působí účelově (...)*“, není podložen obsahem správního spisu a úvaha městského soudu o účelovém postupu stěžovatelky nemá reálný základ. Již v rozhodnutí o rozkladu ze dne 13. 8. 2009, proti němuž podal žalobce žalobu (ke které se stěžovatelka chybně vyjádřila), bankovní rada stěžovatelky totiž výslovně uvedla, že dne 10. 4. 2006 zahájila Policie České republiky doručením usnesení o zahájení trestního stíhání **trestní stíhání** žalobce, tedy nikoliv **trestní řízení**, jehož zahájením se staví lhůta k projednání přestupku.

[24] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítla také nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu v části týkající se totožnosti skutku.

[25] Městský soud v napadeném rozsudku správně konstatoval, že je potřeba zabývat se otázkou jednoty skutku. Poté uvedl, pro jaká jednání bylo s žalobcem vedeno správní a trestní řízení. Městský soud už ale neformuloval žádný závěr, z něhož by bylo zřejmé, zda byla podle jeho názoru totožnost skutku dána či nikoliv. Zdá se sice, že implicitně vyjádřil o jednotě skutku pochyby, avšak jeho mlčení ohledně právních závěrů, jež vyvodil z jím učiněných zjištění, činí rozsudek jím přijatý nepřezkoumatelným. Totožnost skutku, pro který bylo s žalobcem vedeno trestní a správní řízení, je přitom pro stavení lhůty k projednání přestupku nutná; plyne to již z formulace *tentýž skutek* v § 20 odst. 2 zákona o přestupcích. I pro vadu nepřezkoumatelnosti nemohl proto stěžovaný rozsudek obstát.

[26] V nynější fázi řízení není na Nejvyšším správním soudu, aby se autoritativně a závazně k otázce, zda byl skutek, pro který bylo s žalobcem vedeno trestní řízení, totožný se skutkem, pro který s ním bylo vedeno správní řízení. Přesto Nejvyšší správní soud považuje vzhledem k vyjádření žalobce ke kasační stížnosti za případné poukázat na svou dřívější judikaturu týkající se vymezení skutku v záznamu o zahájení úkonů trestního

řízení. Například v rozsudku ze dne 16. 11. 2010, čj. 5 As 51/2010-94, uvedl: „*Přípravné řízení je nejméně formální fáze trestního řízení, v němž ‚policejní orgán' na základě vlastních poznatků, trestních oznámení i podnětů jiných osob a orgánů je povinen učinit závěr o podezření ze spáchání trestného činu, učinit všechna potřebná šetření a opatření k odhalení skutečností nasvědčujících tomu, že byl spáchán trestný čin. V této fázi jsou opatřovány a hodnoceny důkazy. V úředním záznamu o zahájení úkonů trestního řízení je sice vymezen skutek, pro který se trestní řízení vede, ale vzhledem k počáteční povaze úkonů tohoto druhu přípravného řízení není třeba, aby byla přesně zachována totožnost skutku.*" Také Ústavní soud vyjádřil k totožnosti skutku závěry připomenuté i stěžovatelkou v rozhodnutí napadeném žalobou (nález II. ÚS 143/02 ze dne 17. 7. 2002).

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud opodstatněné kasační stížnosti vyhověl, napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost a nepřezkoumatelnost zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm však nebude moci městský soud nevzít v úvahu, a to bez ohledu na právní závěry vyplývající z nynějšího kasačního rozsudku, právní úpravu, jež v mezidobí nabyla účinnosti a jež významným způsobem a to ku prospěchu žalobce, nově upravila zánik přestupkové odpovědnosti v rámci správního řízení u přestupků projednávaným před Českou národní bankou.

[28] Částí třicátou sedmou (čl. XXXVII) zákona č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích, byl s účinností od 1. července 2017 mimo jiné změněn zákon o České národní bance v ustanovení § 46e tak, že odstavec 3 tohoto ustanovení zní takto: *U přestupku, k jehož projednání je příslušná Česká národní banka podle tohoto anebo jiného zákona nebo podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a za který zákon stanoví sazbu pokuty, jejíž horní hranice je alespoň 1 000 000 Kč, činí promlčecí doba 5 let. Byla-li promlčecí doba u tohoto přestupku přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 10 let od jeho spáchání.*

[29] Nejvyšší správní soud judikoval v usnesení rozšířeného senátu ze dne 16. 11. 2016, čj. 5 As 104/2013-46, jednoznačně (byť nikoliv jednomyslně) tak, že „*[r]ozhoduje-li krajský soud ve správním soudnictví o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt v situaci, že zákon, kterého bylo použito, byl po právní moci správního rozhodnutí změněn nebo zrušen, je povinen přihlédnout k zásadě vyjádřené ve větě druhé čl. 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod, podle níž se trestnost činu posoudí a trest ukládá podle právní úpravy, která nabyla účinnosti až poté, kdy byl trestný čin spáchán, je-li to pro pachatele příznivější.*"

[30] Důvody, pro něž Nejvyšší správní soud precedenčně (tedy i pro budoucí právní případy) zavázal krajské soudy k postupu vyjádřeném ve shora citované právní větě, jsou v usnesení jeho rozšířeného senátu jednoznačně vysvětleny; nejen městský soud v dalším řízení, ale i nyní rozhodující senát Nejvyššího správního soudu, nemohou je přehlížet.

[31] Nejvyšší správní soud nemůže však uvedené právní závěry aplikovat již v řízení o projednávané kasační stížnosti (srov. odst. [52] citovaného rozhodnutí rozšířeného senátu NSS). To platí bez ohledu na to, že v důsledku změny relevantní právní úpravy a

s přihlédnutím k precedenčně zavazující judikatuře Nejvyššího správního soudu nemůže výsledek nynějšího kasačního řízení představovat pro stěžovatelku nic více než vítězství v již pouze akademickém sporu.

[32] Nejvyšší správní soud též nemůže zúplna vyhovět požadavku stěžovatelky a *„[p]osoudi[t] i další klíčové otázky předestřené v žalobě v maximálním rozsahu, který mu kasační princip řízení dovolí, tak aby mohl být případ žalobce definitivně uzavřen a nejen strany sporu, ale i odborná veřejnost se dozvěděly, zda jednání žalobce bylo či nebylo po právu.* Připomíná však, že do značné míry se k hmotněprávnímu posouzení žalobcova jednání vyjádřil již v rozsudku ze dne 20. 9. 2012, čj. 2 Afs 36/2012-43. Tam, byť tehdy *obiter dictum* uvedenou poznámku (odst. [27]), podle níž *„hmotněprávně se Nejvyšší správní soud ztotožňuje s klíčovým právním názorem stěžovatelky ohledně toho, že nabytí nebo zcizení akcie, jíž se týká vnitřní informace, kterou má obviněný k dispozici, je přestupkem i tehdy, pokud toto nabytí nebo zcizení bylo řádně oznámeno Komisi pro cenné papíry.“* Nejvyšší správní soud souhlasí věcně i s tím, že *„[t]oto oznámení nemá vůči přestupku podle § 124 odst. 4 písm. a) zákona o podnikání na kapitálovém trhu účinky liberační. Slouží spíše k usnadnění dohledu nad osobami, které mohou vnitřními informacemi disponovat. Mezi nimi je jistě řada osob, které mají v organizačních strukturách emitentů investičních nástrojů pouze takovou pozici, že vnitřními informacemi nedisponují nikdy, nebo pouze výjimečně a dočasně. U takových osob není nutné nabývání těchto investičních nástrojů zcela vyloučit, neboť dostačuje učinit je transparentním, aby orgány dohledu mohly zjistit, zda v době provádění transakcí s těmito investičními nástroji daná osoba vzhledem ke svému postavení mohla nějakou vnitřní informací disponovat či nikoli. Kromě toho však existuje i řada osob, které v organizačních strukturách emitentů cenných papírů zaujímají tak významné postavení, že prakticky neustále disponují nějakými informacemi, které naplňují definici uvedenou v § 124 odst. 1 zákona o podnikání na kapitálovém trhu, zvlášť pokud jde o emitenta, v němž - vzhledem ke komplikovanosti jeho fungování - prakticky neustále koluje řada vnitřních informací ve smyslu této zákonné definice. Pro osoby v takovém postavení by ustanovení § 124 odst. 4 písm. a) citovaného zákona mělo implikovat, že prakticky vždy disponují nějakou vnitřní informací, takže by prakticky nikdy neměly investiční nástroje emitenta nabývat. Možnost transparentně takové nabytí ohlásit na tom nic nemění.“*

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. dubna 2018

JUDr. Miloslav Výborný
předseda senátu